

YÖNETMELİK

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığından:

**MOTORLU ARAÇLAR VE RÖMORKLARI İLE BUNLAR İÇİN TASARLANAN
AKSAM, SİSTEM VE AYRI TEKNİK ÜNİTELERİN GENEL GÜVENLİĞİ
VE YAPIM ÖZELLİKLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK
(AB/2021/535)'TE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR YÖNETMELİK**

MADDE 1- 16/3/2023 tarihli ve 32134 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Motorlu Araçlar ve Römorkları ile Bunlar İçin Tasarlanan Aksam, Sistem ve Ayrı Teknik Ünitelerin Genel Güvenliği ve Yapım Özellikleri Hakkında Yönetmelik (AB/2021/535)’in 6 ncı maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3) AB/2018/858 Yönetmeliğinin 6 ncı maddesinin beşinci fıkrasının ikinci cümlesine uygun olarak, Ek-XIII’ünün Kısım 2’sinin Bölüm C, D ve E’sinin 1.1. inci maddelerinde izin verilen azami boyutları aşan araçlar için bir AB tip onayı verilebilir; bu durumda “izin verilen azami boyut istisnası” ifadesi, tip onayı belgesinin ve uygunluk belgesinin 52 nci maddesinde yer alır.

(4) Ek-XIII’ünün Kısım 2’sinin Bölüm C, D ve E’sinin 1.1. inci maddelerinde izin verilen azami boyutları aşan, bölünemez yüklerin taşınması için tasarlanmış olan araçlara AB tip onayı verilebilir; bu durumda tip onay belgesinde ve uygunluk belgesinde, aracın sadece bölünemez yüklerin taşınması için tasarlandığı açıkça belirtilmelidir.”

MADDE 2- Aynı Yönetmeliğin 12 ncı maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(4) 7/7/2026 tarihinden geçerli olmak üzere; ulusal makamlar, AB/2019/2144 Yönetmeliğinin Ek-II’sinde listelenen ilgili gereklilikleri göz önünde bulundurarak Ek-III’ün Kısım 2’sinde belirtilen ve ön plakaların montajı ve sabitlenme yeri ve ikinci arka tescil plakası montajı ve sabitlenme yeri bakımından teknik şartlara uygun olmayan O₃ ve O₄ kategorileri araçların piyasaya arzına, tesciline ve hizmete girmesine izin vermez.”

“(6) Tip onay kuruluşu; AB/2019/2144 Yönetmeliğinin Ek-II’sinde listelenen ilgili gereklilikleri göz önünde bulundurarak ikinci arka tescil plakasının takılması ve sabitlenmesi yeri ile ilgili olarak, Ek-III’ün Kısım 2’sinde belirtilen teknik özelliklere uymayan O₃ ve O₄ kategorilerinde yeni tip araçlara yönelik AB tip onayı vermez.

(7) Tip onay kuruluşu, AB/2019/2144 Yönetmeliğinin Ek-II’sinde listelenen ilgili gereklilikleri göz önünde bulundurarak çekme tertibatlarıyla ilgili olarak Ek-VII’nin Kısım 2’sinde belirtilen çekme kabiliyetine ilişkin teknik şartlara uymayan yeni araç tiplerine yönelik AB tip onayı vermez.

(8) 7/7/2027 tarihinden geçerli olmak üzere; ulusal makamlar, AB/2019/2144 Yönetmeliğinin Ek-II’sinde listelenen ilgili gereklilikleri göz önünde bulundurarak çekme tertibatlarıyla ilgili olarak Ek-VII’nin Kısım 2’sinde belirtilen çekme kabiliyetine ilişkin teknik şartlara uymayan araçların piyasaya arzına, tesciline ve hizmete girmesine izin vermez.”

MADDE 3- Aynı Yönetmeliğin Ek-II’sinin Kısım 2’sinin Bölüm A’sının 2. maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddeler eklenmiş ve aynı Ekin Kısım C’sinin 1.4. üncü maddesinde yer alan tablonun sekizinci satırı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

- “2.0.1. Her araç üzerine bir Araç Tanıtım Numarası (VIN) işaretlenmelidir.
2.0.2. Araç Tanıtım Numarası benzersiz olmalı ve kesin bir şekilde belirli bir araca atanmalıdır.
2.0.3. Araç Tanıtım Numarası, araç üretim hattından ayrıldığında şasi üzerine veya araç üzerine işaretlenmelidir.
2.0.4. İmalatçı, VIN numarası aracılığıyla aracın 30 yıllık bir süre boyunca izlenebilirliğini sağlamalıdır.
2.0.5. Bu Bölümün 2.0.4. üncü maddesinde atıfta bulunulan, aracın izlenebilirliğini sağlamak için imalatçı tarafından alınan tedbirlerin varlığı, tip onayı sırasında kontrol edilmeyebilir.”

7	7/11	0,636
---	------	-------

MADDE 4- Aynı Yönetmeliğin Ek-III’ünün Kısım 2’sinin 2.1.2. nci ve 2.3.4.1.3. üncü maddeleri ile aynı Ekin Kısım 3’ünde yer alan 2.3. üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“2.1.2. O₃ ve O₄ kategorisi araçlarda, arka tescil plakasının takılması ve sabitlenmesine ilişkin olarak iki ayrı yer bulunmalıdır (ulusal makamın gerekli görmesi hâlinde çekici aracın isteğe bağlı olarak tanıtımına izin vermek için).”

“2.3.4.1.3. Ön ve arka tescil plakaları, plakanın merkezinden ölçüldüğünde, aracın boylamasına orta düzlemine dik ($\pm 5^\circ$) olmalıdır. Bununla birlikte ön tescil plakasının teknik, aerodinamik veya diğer nedenlerle aracın ön tarafındaki merkez hattından uzakta konumlandırılması amacıyla imalatçı tarafından talep edilmesi durumunda, tip onay kuruluşu $\pm 15^\circ$ ’ye kadar bir toleransa izin verebilir.”

“2.3. O₃ ve O₄ kategorisi araçlarda ikinci arka tescil plakası: $520 \times 120/340 \times 240$ (2).”

MADDE 5- Aynı Yönetmeliğin Ek-IV’ünün Kısım 2’sinin 2.2.3. maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiş ve aynı Kısımın 3.2.1.1. inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“2.2.3.1. Ön cam yıkama sistemi, püskürtme ağızları tıkalı olduğunda aşırı basıncı azaltma işlevini (örneğin basınç düşürme valfi) içerecek şekilde tasarlanmışsa, aşağıdaki koşulların karşılanması şartıyla bu işleve, 2.2.3. üncü maddesinin ikinci cümlesinde yer alan istisna yoluyla izin verilir.

(a) Sistemden çıkan herhangi bir sıvı, araç dururken ve normal sürüş koşullarında, özel olarak zemin yüzeyine doğru yönlendirilmediği sürece, kaporta altı alanı da dâhil olmak üzere hiçbir araç bölümüne girmemelidir.

(b) Ön cam yıkama sistemi, püskürtme ağızlarındaki tıkanıklık tamamen giderildikten sonra normal şekilde çalışabilmelidir.

(c) Ön cam yıkama sistemini, ön cam silecek sistemini, elektrik sistemini veya diğer ilgili herhangi bir sistemi elle devreye sokmak, ayarlamak, yeniden bağlamak veya herhangi bir parçasını değiştirmek gibi ilave bir kullanıcı müdahalesine gerek kalmadan normal çalışma sağlanmalıdır.”

“3.2.1.1. Bütün nozul (püskürtme ağız) çıkışları, sıvının bu çıkışlardan çıktığı yerde tapa ile kapatılacak ve ön cam yıkama kumandası, her seferinde en az üç saniye olmak üzere bir dakika içinde altı kez çalıştırılacaktır. Bununla birlikte sıvının çıktığı yerde tapa takılması teknik olarak uygun değilse, bu işlem nozul çıkışları içinde de yapılabilir.”

MADDE 6- Aynı Yönetmeliğin Ek-VI’sının Kısım 2’sinin 3.1.1.1. inci, 3.1.2. nci, 3.1.6.5. inci, 3.2.1. inci, 3.2.2.1. inci, 3.2.4. üncü ile 3.2.5. inci maddeleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı Kısımın 3.1.6.4. üncü ve 3.2.7.4. üncü maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

“3.1.1.1. Test, tam bir aracı içine alacak kadar geniş ve soğuk bir odada yapılmalı ve test boyunca oda, 3.1.1. inci maddesinde belirtilen sıcaklıklardan birisini muhafaza edecek ve soğuk hava dolaşımını sağlayacak şekilde donatılmalıdır. Soğuk oda, aracın soğuğa maruz bırakıldığı sürenin başlangıcından önce 24 saatten az olmayan bir süre için belirtilen test sıcaklığında veya altında tutulur. Bununla birlikte hava çıkışı veya duvarlar gibi temsili konumlarda ölçülen soğuk oda sıcaklığının, belirtilen test sıcaklığında sabitlenip sabitlenmediğini kontrol etmek mümkün olduğunda, 24 saatlik süre kısaltılabilir.

3.1.2. Araç test odasına yerleştirilmeden önce, ön camın iç ve dış yüzeyleri ispiroto (methylated spirit) veya eşdeğer bir yağ çözücü madde kullanılarak iyice yağdan arındırılmalıdır. Kuruduktan sonra, azami % 2’lik bir amonyak çözeltisi veya bağımlılık yapan kokular ihtiva etmeyen ticari bir amonyak çözeltisi uygulanmalıdır. Yüzeylerin tekrar kurumasına izin verilmeli ve ardından kuru bir pamuklu bezle silinmelidir.”

“3.1.6.5. Test odasındaki sıcaklık, test edilen aracın ısısından önemli ölçüde etkilenmeyen bir noktada, ön cam seviyesinde ölçülmelidir.”

“3.2.1. Araç test odasına yerleştirilmeden önce, ön camın iç ve dış yüzeyleri ispiroto (methylated spirit) veya eşdeğer bir yağ çözücü madde kullanılarak iyice yağdan arındırılmalıdır. Kuruduktan sonra, azami %2’lik bir amonyak çözeltisi veya bağımlılık yapan kokular ihtiva etmeyen ticari bir amonyak çözeltisi uygulanmalıdır. Yüzeylerin tekrar kurumasına izin verilmeli ve ardından kuru bir pamuklu bezle silinmelidir.”

“3.2.2.1. Test odasındaki sıcaklık, test edilen aracın ısısından önemli ölçüde etkilenmeyen bir noktada, ön cam seviyesinde ölçülmelidir.”

“3.2.4. Araç şartlandırma odasına yerleştirilmeden önce ön camın iç yüzeyi 3.2.1. inci maddede belirtilen şekilde temizlenmelidir. Ardından ortam havası sıcaklığı düşürülmeli ve $-3 \pm 1^{\circ}\text{C}$ ’de sabitlenmelidir. Araç kapatılmalı ve teste başlanmadan önce 10 saatten daha az olmayan bir süre boyunca test sıcaklığında tutulmalıdır. Bununla birlikte araç motoru soğutma suyu ve yağının belirtilen test sıcaklığında sabitlenip sabitlenmediğinin kontrol edilebilmesi durumunda, 10 saatlik süre kısaltılabilir.

3.2.5. Buhar jeneratörü, çıkış ağızları aracın uzunlamasına orta düzleminde olacak şekilde, araç koltuklarının ikinci sırasına yerleştirilmelidir. Buhar jeneratörü normalde ön koltukların arkasına yerleştirilmelidir. Ancak araç tasarımının bunu engellediği durumlarda, jeneratör, yukarıda belirtilen konuma en yakın olan uygun bir konumda, koltuk sırt dayanaklarının önüne yerleştirilmelidir.”

MADDE 7- Aynı Yönetmeliğin Ek-VII’sinin Kısım 2’sinin 1.2.1. maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

“1.3. Çekme kabiliyeti

1.3.1. Yolda kalmış bir motorlu aracın, kendi tekerlekleri üzerinde yürütülerek yoldan kaldırılmasını sağlamak amacıyla, motorlu aracın kullanım talimatlarında imalatçı tarafından belirtilen usul takip edilerek; aracın anahtarı üzerindeyken, özel aletler kullanılmasına veya bu amaç için tasarlanmamış parçaların sökülmesine gerek olmadan, bu aracı çekmek ya da çekmeye uygun bir moda almak mümkün olmalıdır. İmalatçı, geri dönüşü olmayan hasarları önlemek amacıyla çekme koşullarını, çekilebilir hız ve mesafe açısından kullanıcı talimatlarında kısıtlayabilir. Ancak bu kısıtlama, 10 dakikadan kısa bir sürede en az 100 m çekme mesafesine ulaşılmasına izin vermelidir. Tekerlekleri doğrudan elektrik motorlarıyla tahrik edilen M₁ veya N₁ kategorisindeki motorlu araçlar durumunda, çekme sırasında aracın tekerleklerinin dönmesi mümkün değilse imalatçı, yol yardımı hizmetlerinin aracı özel aletlerle kaldırabilmesine olanak sağlamak için, aracın kullanım kılavuzunda buna uygun talimatlar belirtmelidir. Motorlu aracın, kendi tekerlekleri üzerinde çekilmesinin fiziksel olarak mümkün olmayacağı ölçüde hasar gördüğü ya da bunun emniyetli olmadığı veya teknik bir aksaklık nedeniyle ana kumanda anahtarının aktive edilemediği durumlarda bu şart geçerli değildir.”

MADDE 8- Aynı Yönetmeliğin Ek-VIII’inin Kısım 2’sinin 1.9. uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“1.9. “kaldırılabilir dingil”, Ek-XIII’ünün Kısım 2’sinin Bölüm A’sının 1.34. üncü maddesinde tanımlanan dingili ifade eder.”

MADDE 9- Aynı Yönetmeliğin Ek-XIII’ü ve Ek-XIV’ü ekteki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 10- Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 11- Bu Yönetmelik hükümlerini Sanayi ve Teknoloji Bakanı yürütür.

[Ekleri için tıklayınız](#)